

Za božič smo prejeli žalostno sporočilo od Mrs. Cirle Gorganc-Bussey iz East Meadow Long Island, N. Y., da je v bolnišnici dne 2. novembra umrla zaradi srčne hibe njen mož Mr. Bussey, ki je bil delj časa bolan. Poleg žene zapušča tudi hčer Lorie, ki sedaj pohaja New York Institute of Dietetics Inc. Mrs. Bussey je sestra pokojnega Edvina Primoshicha, ki se je po nesreči v avtomobilski koliziji leta 1929 in bil na mestu ubit. Prizadetim izrekamo naše globoke sožalje.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50
By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75
For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

Donald Bell (O. N. A.):

STRAH PRED ATOMSKO BOMBO

Pravijo, da je Molotov o priliki nekega banketa v Londonu dejal, da ameriški zunanji minister Byrnes vedno žuga s svojo atomsko bombo, kadarkoli hoče biti v pravem na konferenci. Toda zdaj v Moskvi se nahaja atomska bomba prav na mizi konference, kar bo morda doprinešlo k temu, da bo kot orožje bolj mogočna obenem pa vendar manj nevarna. Na tej konferenci namreč ne bodo več vsi govorili le o prijateljstvu in slogi in na tihem mislili na atomsko bombo.

A kaj je smisel teh razgovorov? Ali nameravamo razodeti Rusom to atomsko skrivnost? Ali morda prenehati izdelovanje atomskega orožja, dokler ne bo organizacija zedinjenih narodov našla pot za učinkovito kontrolo? Navzlic vsemu praznemu govorjenju tega nikakor ne nameravamo storiti. Amerika stoji še vedno na stališču zaključkov ameriško-britansko-kanadske konference, ki zahteva, da se ustanovi posebna komisija pri organizaciji narodov, kateri bo poverjena skrb, da izdela predloge za nadzorstvo in kontrolo atomskega orožja. Vse dotlej ne bomo niti nehali izdelovati bombe niti izdali svojega industrijskega znanja.

A kaj torej nameravamo predlagati? Naš končni cilj je, da se postavi uporabo atomskega orožja izven zakona. Mi tudi nečemo predati atomskih bomb mednarodni organizaciji, ker hočemo ohraniti v svojih rokah vse prednosti, katere nam daje dejstvo, da smo na tem polju prehiteli druge narode. Carter zedinjenih narodov zahteva od nas, da ne smemo napasti nobenega drugega naroda, in da ne smemo nastopiti s silo brez privoljenja varnostnega odbora organizacije narodov.

To je le legalna omejitev, o kateri so vsi Amerikanci prepričani, da jo bomo upoštevali, ker je del naših mednarodnih obvez. Toda to zaupanje v našo mednarodno poštenost je tudi edina stvar, katero moremo nuditi v Moskvi svojim partnerjem na konferenci.

Vsakdo se bo radi tega vprašal, kaj smemo upati, da bo konferenca dosegla. Izgledi niso tako popolnoma negativni, kot je videti na prvi pogled. Naš namen, jasno začetan, je, da izgine atomska bomba iz mednarodnih razprav kot predmet večnih skrbi. Rusi nam bodo najbrže verjeli, da je ne nameravamo izkoriščati kar naprej kot diplomatsko orožje, tako, da se bo razpravljalo o vsem, ko da je ni. Na ta način bi atomska bomba zares izginila nekam v okrilje odbora organizacije zedinjenih narodov, kateremu je poverjena.

Naše stališče v tej zadevi seveda ni popolnoma nesebično. Odpovedujemo se koristi atomskega orožja—toda to delamo že v času, ko je vsakomur znano, da bodo vse velesile prej ali slej razpolagale s svojim lastnim atomskim orožjem. Ako bi hoteli izkoristiti svojo sedanjo prednost prav do zadnjega, bi moral priti trenutek, ko bi imeli vsi partnerji mednarodnih konferenc vsak svojo atomsko bombo v žepu—tako da bi bilo precej težko razpravljati o ustvarjanju trajnega miru. Zato je danes ena naših največjih skrbi, kako preprečiti nevarnost, da bi prihajale atomske grožnje z vseh strani.

Dozdaj Sovjetska unija še ni zahtevala ničesar v pogledu atomskega orožja. Na dan obletnice ruske revolucije je dejal Molotov, da bo Sovjetska unija tudi razvila svoje vire atomske energije—in še mnogo drugih stvari. O tem naznanilu ne bo nihče reknil, da je prazen bluf. Skoraj vsi naši znanstveniki so prepričani, da obstoje velike možnosti za to, da bo Rusija izdelovala svojo lastno atomsko energijo.

Naše zunanje ministrstvo je vsekakor mnenja, da velja verjeti Molotovim besedam. V začetku so se tresli vsi drugi narodi pred grožnjo atomskega orožja. Zdaj smo mi na vrsti.

Konferenca v Moskvi bi mogla doseči ta veliki uspeh, da bi ozdravila to mednarodno diplomatsko bolezen, kar bi šele omogočilo izmiritev mednarodnih odnošajev—ako namreč zares verjamemo, da bodo nekega dne vse velike sile razpolagale z atomskim orožjem.

Sovjetska unija seveda ne bo ničesar izgubila, ako se pridruži atomski komisiji organizacije zedinjenih narodov.

Pisma iz starega kraja

Če belogarde ne bi bilo, bi bila še Cerknica cela

Priobčenih je bilo že nekaj pisem iz okolice Cerknice, današnje pismo pa bolj v podrobnosti pojasnjuje dogodke, ki so se odigrali in radi katerih je bila Cerknica požgana. Tisti, ki niso klonili svojih glav, ko jih je tuji sovražnik s pomočjo domače belogarde preganjal, sedaj po končanem gorju, hodijo prav ponosno, a domobranske družine hodijo pa prav potrte. Tako piše mlado dekle, ki se ni dalo zapeljati, pač pa se je s svojo materjo in sestro ter bratom, z vsemi štirimi borilo in doprineslo svoj delež k zlati svobodi.

Mrs. Ana Samson, 6218 St. Clair Ave., je prejela pismo od svoje sestre Marije Lončar iz Cerknice št. 89, Ljubljansko okrožje, iz katerega preveva duh zdrave mladine, ki ni hotela biti izdajalka svojega naroda, pač pa so se postavili v bran za domovino in bili so to zavedni Slovenci in Slovenke.

Druge sestra Francka, je pa dodala pismo za brata Johna Loncharja. Obe dekleti sta se mučili po lagerjih in malo je manjkalo, da nista umrli radi vsega hudega, kar ste morali pretrpeti.

Pismi sta bili pisani 28. avgusta 1945 ter slediti:

"Draga sestra!

"Zelo nas je iznenadilo Tvoje pismo, za katerega najlepša hvala. Prejeli smo ga 26. avgusta.

"Za Ivanka gotovo že veš, da se je poročila. Za Jožeta ne vemo že od junija, 1944. Šel je kot prostovoljec v partizane 29. junija 1942, kakor hitro so začeli Italijani pošiljati naše zavedne ljudi v internacije. Seveda po priporočilu domačih izdajalcev, za kar smo tudi veliko več pretrpeli, kakor pa od okupatorja.

"Ne moreš si misliti, koliko strahu smo užili. Po cele noči nisem zatisnila očesa, sem kar naprej poslušala, kdaj nas pridejo iskat in odpeljejo Bog ve kam, hišo pa nam zažgejo, ker so tolikokrat grozili, ker je šel Jože z doma.

"Res, prišli so Italijani sredi noči, naju z Mary vzeli, doma pa vse premetali, in kar je bilo Jožetovih stvari, vse pobrali. To je bilo 27. avgusta 1942. Pobrali so tudi 11 drugih deklet in žen. Moške pa so kar naprej pobirali skoro vsako noč, tako, da jih je bilo iz Cerknice zaprtih okoli 100 moških, žensk pa 15 vseh skupaj. Bili smo raztepeni v vseh taboriščih. Ženske smo bile povečini na otoku Rabu. Tam je bil eden najhujših taborišč pod Italijanom, za kar je dobil ime otok Smrti.

"Tam smo bile skoro štiri mesece. Stanovali smo kar pod šotori, izpostavljene vsakemu vremenu. Večkrat smo bile mokre kot miši. Burja nam je šotore razkopala, itd. Hrana je bila obupna; tako, da po štirih mesecih sem se kar opotekala od slabosti. Vode nismo imeli niti za piti ne, nikar še da bi se umila ali oprala, druge ne, kakor iz grabna prav umazane. Polne usi! Bilo nas je 14.000. Proti koncu jih je umrlo vsak dan tudi po 100. Večinoma pa moški in otroci.

"Potem so nas odpeljali v Gonars, to je 40 kilometrov naprej od Gorice. Tam je bilo malo bolje, smo bile v barakah. Vodo smo imele; hrana pa je bila ista. A pisale smo lahko domov. Potem nama je začela mama pošiljati pakete. Tam smo bile štiri mesece. Nato so nas ženske dali domov. Moške pa obdržali do kapitulacije.

"Kakor hitro sem prišla domov, so mi že začeli groziti domači izdajalci, da bom šla kma-

Dobila morda ne bo vseh onih podatkov, katerih si želi, toda jasno je, da tudi zdaj nima nobene možnosti, da nas prisili v to, da ji ugodimo. Mnogo pa utegne Rusija pridobiti, ako postane razmerje velikih treh zopet dobro in prijateljsko.

teh štirih letih sem spoznala, kaj je svoboda.

"Zdaj imamo vse drugačno življenje. Nič več ni tistega strahu, kdaj Te bodo zaprli ali celo ubili. V enem letu nisem desetkrat spala doma. Večkrat sem bila primorana, da sem skočila skozi okno in bežala. Na Rakeku so stali domobranci in hodili v Cerknico pobirati ljudi; seveda, če so jih dobili doma. Ali pa so kradli; vse jim je prav prišlo. Celotroka niso videla na cesti, kadar so prišli, vse se jih je balo. Sedaj je pa končano vsega tega gorja. A domobranske družine hodijo pa prav potrte in skesané. Mi pa prav ponosno!

"Ljubeče Te pozdravljamo vsi Tvoja sestra

"Marija."

Pismo od sestre Francke je pa kakor sledi:

"Dragi brat!

"Tudi jaz Ti napišem par vrstic ter Ti opišem malo moje življenje. V preteklih štirih letih sem veliko prestala. Če bi morala to še enkrat preživeti, zdi se mi, da bi raje umrla. Koliko strahu sem preživela, predno sem šla v internacijo. Kako sem živela tiste dni; spala nisem skoro nič, kar poslušala sem; zdaj bodo začeli razbijati po vratih in nas odpeljali kve kam, ker so najprej grozili Peščenk, da bodo vse požgali, nas pa odpeljali.

"No, in res se je uresničilo, da so naju odpeljali, a požgali niso. Prišli so Italijani ob četrti uri zjutraj, kot po kakšne razbojnice. Obkolili so hišo, naredili preiskavo, pobrali vse Jožetove stvari, a naju pa vzeli. A to pa vse po zaslugi domačih izdajalcev. Potem so nas odpeljali na Rab. Tam se je šele začelo trpljenje, vidno smo hujskali. Po štirih mesecih sem se kar opletala in gotovo bi tudi tam ostala, če nas ne bi odpeljali v Gonars. Tam smo bile vsaj toliko na boljšem, da smo bile v barakah, dočim smo bile na Rabu v šotorih, izpostavljene vsakemu vremenu in brez vode, po cel teden se niti umila nisem a ne iz zanikarnosti.

"V Gonarsu je bilo pa toliko bolje, da smo dobivale pakete od doma. Hrana je bila pa ista kar naprej: voda z sedmimi makaroni. Prišlo je tudi tega konca. Šle smo domov, a takoj po par dneh, mi je že gospa Šerko zagrozila, da bom šla kmalu nazaj. Nisem šla, dokler so bili Italijani. Šla sem pa, ko je domobranstvo zavladovalo v Nemci. Mary so en mesec prej dobili kakor mene, ker sem se skrivala pred njimi, pa me tudi ne bi dobili, če ne bi bili zaprli mame za en dan. Potem sem si pa mislila, če ima mama trpeti zaradi mene, se pa rajši jaz javim, če sem že kaj zakrivila. Res, mamo so izpustili, mene pa zaprli. To je bilo 24. novembra, 1944.

"Nisem se jezila nad okupatorjem, ampak nad domačimi izdajalci, ko so toliko gorja povsod naredili. Če belogarde ne bi bilo, bi bila še Cerknica cela, in marsikateri bi se vrnil domov, ko ga sedaj krije zemlja doma ali pa Bog ve kje v Nemčiji.

"Kar so naši partizani pretrpeli, to se ne da popisati. Naš Jože, mlad fant, star 17 let, a se je boril kot kakšen izkušen vojak. Radi so ga imeli vsi, kar se je tudi izkazalo, ob kapitulaciji je bil komandir čete. On je bolj skrbel za vojake, kakor za sebe, zato so ga tudi Nemci zvali, ko je hotel obvestiti partizane, da se približujejo Nemci. Potem so ga odpeljali v Trst, tam so ga silili, naj gre v domobranstvo, a on je odklonil. Odgovoril jim je, da gre rajši v Nemčijo, kakor v domobranstvo. Od-

peljali so ga in upam, da mora biti v Rusiji.

"Za enkrat naj bo zadosti, pa ustmeno kaj več. Oprosti moji pisavi.

"Te prav lepo pozdravlja Tvoja sestra

"Francka Lončar."

MESTNE NOVICE

Brat in sestra okradena za prihranke

Louise Pringle, bolničarka v mestni bolnišnici in njen brat Elijah D. Pringle sta bila sinoči okradena na njunem domu, 2320 E. 82 St., za vsoto \$4.400, katero vsoto sta vdignila iz neke banke z namenom, da drugi teden kupita lastni dom. Ta denar sta prihranila v zadnjih sedmih letih.

Do sedaj 101 prometnih žrtiev

Kot poročajo, je do sedaj v tekočem letu v Clevelandu izgubilo življenje v prometnih nesrečah 101 oseb; lansko leto ob tem času jih je bilo samo 87. Sinoči je umrl v Deaconess bolnišnici Thomas G. Spurrier, star 56 let, 3562 W. 32 St., ko je bil zadet od avtomobila še 10. oktobra in je sedaj za posledicami umrl.

Ognjegasec umrl ob polnočnici v cerkvi

Thomas M. Reddy, star 50 let, 3705 W. 138 St., mestni ognjegasec zadnjih 26 let, je šel na božični večer k polnočnici v cerkev na 13400 Lorain Ave., kjer ga je zadela kap. Prepeljan je bil v St. John's bolnišnico, kjer je bil proglašen za mrtvega.

Roparji odnesli denar in čevlje

Trije roparji, oboroženi z noži, so ustrahovali Morris Berna, trgovca s čevlji na 2529 E. 55 St., mu vzeli \$16 in devet parov čevljev. Poleg tega so mu vzeli iz registra tudi dva indijska novca, katere je prinesel njegov 24-letni sin iz Indije, kjer je bil z ameriško armado.

Novi slovenski izdelki—konjički

Pred božičnimi dnevi smo videli na razloži v oknu pri Kozan Shoe Repair na St. Clairju krasnega konjička, rjavca, montiranega na gugalniku, katere izdeluje naš rojak, vsem poznan Anton Eppich, 6833 Bayliss Ave. Konjiček je res lepo delo in smo gotovi, da vsi tisti, ki ste katerega naročili svojim sinovom, so istega zelo veseli. Mr. Eppichu pa čestitamo na uspešnem izdelovanju istih, kar je njegov "hobby" ob tem času.

Deževni božični dan

V ponedeljek zvečer je začel padati dež, ki je poldneval ceste in pločnike, da je bilo skrajno nevarno voziti in hoditi, ker je bilo vse ledeno. Toda dež je vztrajal naprej in padal cel božični dan in tako razstopil obilico snega in ledu. Sicer je še dosti snega povsod, vendar se ga je doberšen del stopilo. Toplotmer je včeraj kazal okrog 40 stopinj nad ničlo. Vremenski prerok napoveduje hladnejše vreme in svež sneg.

Trije zgubili življenje v požaru

Te dni je nastal požar v starem poslopiju na 1911 St. Clair Ave., kjer so trije izgubili življenje in sicer 8 letni Raymond Phillips, učenec drugega razreda v St. Clair javni šoli, ki se ni upal skočiti skozi okno spodaj 20 čevljev globoko v sneg, dasi ga je mati prosila, naj to stori. Ravno tam sta zgorela tudi 69 letni Clifford Atkinson in 78 letni Charles Aldrich. Poslopje je imelo en sam vhod ali izhod, brez zunanjih varnostnih stopnic. Kljub temu je imelo mest-

no licenco za oddajati v najem opremljene sobe.

Pomanjkanje knjižničarjev
Walter Brahm, državni knjižničar je izjavil te dni, da v državi Ohio ob tem času resno primanjkuje 273 knjižničarjev in drugih važnih izvedencev v tej stroki. Glasom njegove izjave se v Clevelandu potrebuje do 150 knjižničarjev in 40 jih želijo najti za armado.

Kazati jezik je nevarno

Te dni se je Beverly McLaughlin, stara 6 let, 3207 Clinton Ave., igrala s tujim psom v domačem dvorišču. Med igranjem mu je enkrat pokazala jezik in v tistem momentu jo je pes ukrlil na njega. Mati je morala takoj hčerko peljati v Fairview Park bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč.

Grasselli tovarna prva v mestu za odpravo dima

The Grasselli Chemical tovarna, podružnica E. I. Du Pont de Nemours Co. na E. 34 St. in Broadway je te dni naznanila, da bo trošila okrog \$300.000 za naprave, ki bodo odstranile zračno okuženje tistega okraja. Prebivalci okrog dotične tovarne se že delj časa bojujejo z družbo in so jo končno pripravili do tega, da zgradi naprave za omejevanje smrada in strupenih plinov, ki jih razvija tovarna. Sosedje so neprestano tožili, da jih plini dušijo v grlu, da razkrajajo barvo na hišah in uničujejo vse kovine nastre predmete okrog hiš.

božična pošta uspešno razdeljena

Guy R. Lucas clevelandski glavni poštar poroča, da je letošnja božična pošta za Cleveland, bila skoraj istega obsega kot lansko leto. Delo na pošti je šlo pa veliko bolje od rok, ker so se vrnili od vojakov bivši poštarji in zavzeli svoja mesta na pošti. Tudi izredni delavci so bili letošnje veliko bolj uspešni pri delu, kot lansko leto. Zato se je do malega dostavilo vsa pošta sprotoma do ponedeljka večera. Na božični dan se pošte ni dostavljalo.

Rabinec povožen

Ludwig Roeder, rabinec Community templa, 9801 Euclid Ave., je bil najden nezavešen ob strani ceste na Euclid Ave., nasproti templa. Prepeljan je bil v Mount Sinai bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeno nogo in roko, močno pobit po desni strani telesa in po glavi. Voznika ki ga je povozil, še niso našli.

Konec stavke opekarskih delavcev

V ponedeljek je bilo naznanjeno konec stavke opekarskih delavcev pri Ohio Clay Co. ki je trajala sedem tednov. Delavci so sprejeli za sedaj 10 centno povznesenje plače na uro in meseca in nija 1946 dobijo pa še dodatnih 5 centov. Delavci so organizirani v A. F. of L.

Pasje licence naprodaj

Okrajni avditor John A. Zarnberger poroča, da so pasje licence sedaj naprodaj v poslopiju okrajne sodnije na Lakeside Ave. Ta bilice za pse so po \$1.00, za samce pa po \$3.00. Vsakdo, ki ima psa v hiši si mora nabaviti novo licenco do 31. dec. Dobijo se tudi v 15 podružnicah v tem okraju.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Dunlo, Pa. — Dne 15. decembra je umrl Martin Volej, star 66 let in rojen v Brezjah, fara Brusnice, okraj Novo mesto. Zapušča pri poroki člene hčere—Rose Kunstek, Mico, Frances McHall in tri sestre nove Tonyja, Ludwiga in liama, Carl pa je bil ubit pri vaviji Francije. Tukaj zapuša tudi brata Josepha.

Slovenski ameriški narodni svet

3935 W. 26th Street, Chicago 23, Ill.
Na zadnji (prvi) konvenciji SANS, ki se je vršila 2. in 3. sept. 1944 v Clevelandu, so bili izvoljeni sledeči uradniki, gl. odborniki in člani širšega odbora:

ČASTNI ČLANI:
Častni predsednik: LOUIS ADAMIC, Milford, N. J.
Častna podpredsednica: MARIE PRISLAND, 1034 Dillingham Avenue, Sheboygan, Wis.
Častni član: DR. F. J. Kern, 6233 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

ČLANI EKSEKUTIVE:
Predsednik: ETTIN KRISTAN, 23 Beechtree St., Grand Haven, Mich.
1. podpredsednik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland 3, O.
2. podpredsednik: FRED A. VIDER, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

Tajnik: MIRKO G. KUHEL, 3935 W. 26th St., Chicago 23, Ill.
Blagajnik: VINCENT CAINKAR, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.
Zapisnikar: JACOB ZUPAN, 1400 So. Lombard Ave., Berwyn, Ill.

ČLANI:
LEO JURJOVEC, 1840 W. 22nd Pl., Chicago 8, Ill.
ANTON KRAPENEC, 1636 W. 21st Pl., Chicago 8, Ill.
LEOPOLD KUSHLAN, 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
ALBINA NOVAK, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.
FRANK ZAITZ, 2301 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Ill.

NADZORNI ODBOR:
LOUIS ZELENKAR, predsednik, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
JOSEF ZAKRAJSEK, 7603 Cornelia Ave., Cleveland 3, Ohio.
JOSEPH ZAVERTNIK, 309 Tenafly Rd., Englewood, N. J.

SIRSI ODBOR:
ANTON DEBEVC, 1930 So. 15th St., Sheboygan, Wis.
JOSEPH F. DURN, 15605 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio.
JOSEPHINE ERJAVEC, 527 No. Chicago St., Joliet, Ill.
THERESA GERZEL, 334 Erie Ave., W. Aliquippa, Pa.
ANTON HORZEN, Route No. 4, Princeton, Ill.
ANTHONY JERSIN, 4676 Washington St., Denver, Colo.
REV. MATH KEBE, 223-57th St., Pittsburgh 1, Pa.
FRANK KLUNE, 604-3rd St., N. W., Chisholm, Minn.
HELENA KUSAR, 1936 So. Kenilworth Ave., Berwyn, Ill.
KATHERINE KRAINZ, 17838 Hawthorne Ave., Detroit 3, Mich.
JOHN KVARTICH, 411 Station St., Bridgeville, Pa.
JOHN POLLOCK, 24465 Lakeland Blvd., Noble, Ohio.
LUDVIG MUTZ, 364 Menahan St., Brooklyn, N. Y.
ANTOINETTE SIMICICH, 1091 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.
THERESA SPECK, 4653 Rosa Ave., St. Louis 16, Mo.
VALENTINE STROJ, 1040 N. Holmes Ave., Indianapolis, Ind.
JOHN M. STONICH, 1634 Cedar St., Pueblo, Colo.
ANDREW VIDRICH, 706 Forest Ave., Johnstown, Pa.
ANTON ZBASNIK, A. F. U. Bldg., Ely, Minn.
JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., No. Chicago, Ill.

Pomožna akcija med Slovenci napreduje

(Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta)

Dasiravno se zadnje čase ne vrši posebna kampanja za zbiranje finančnih prispevkov v korist pomožne akcije (razpis 8. vojnega posojila in Community War fonda take kampanje niso imele uradnega značaja), so se naše podružnice, združbe in dobrodelni posamezniki vseeno odpirajoča društva in dobrodelni posamezniki vseeno pomnili potrebe in pomanjkanja v stari domovini ter pomnili raznih prireditvev, shodov in kolekt nabrali in poslali SANSov urad \$8,505.68 od 1. novembra do 20. decembra. V prvi trije tedni v decembru so prinesli \$5,043.30 v ta plenit namen. Skupni prispevki za pomožno akcijo, ki so poslani do dotičnega dne v naš urad, znašajo \$10,759.43.

Na tem mestu bomo omenili le največje vsote, ki so bile poslale, ne moremo pa radi omejenega prostora vključiti imena posameznih darovalcev, ki so nam poslali zaeno z denarjem. Podružnice, društva, drugi organizacij priporočamo, da sami sestavijo svojo poročila in jih odpošljejo listom za pomočnike.

V tej dobi smo prejeli od podružnice št. 1, Detroit, Mich., \$144.00. Po \$650.00 sta poslali podružnici št. 36, Waukegan, Ill., ter št. 50, Denver, Colo. Podružnica št. 39 v Clevelandu je prispevala \$500 in enaki podružnica št. 43 v Colwoodu ter Progressivne Slovečke. Podružnica št. 33 v Bridgeportu, Ohio, je poslala mesek v skupni vsoti \$323.25. Podružnica št. 53, Johnstown, Pa., pa \$240.00. Za Milwaukee je kreditirana vsota \$258.23, kar pa ne vključuje prispevkov, ki so bili poslani na shodu dne 9. decembra. Podružnica št. 30 v Shabazzu, Pa., je prispevala \$100, podružnica št. 12 v West Aliquippa pa \$20.05.

Centralni odbor podružnic SANSa v Clevelandu je izročil dodatno vsoto \$800. Centralni odbor podružnic v Chicagu pa \$10. Zavedni rojak Joseph Janesh Neelyville, Mo., je pričel agitirati med ondnotnimi rojaki in skupno vsoto \$211.00. Postojanka v Coverdalu, Pa., je prispevala za pomožno akcijo \$100, ameriška-Slovenska Zveza iz Sheboygana pa \$50.

Latinski družabni klub v So. Chicagu se je pridružil darovalcem z zneskom \$70; enako vsoto je klub poklonil tudi za SANSovo politično delovanje.

Manjša darila v skupni vsoti \$97 so poslale tudi sledeče podružnice: št. 18, Sheboygan, št. 24, Virden, Ill., št. 90, Kirkland Lake, Kanada, št. 91, Chisholm, Minn., št. 94, Hostetter, Pa., št. 96, Auburn, Ill., in št. 97, Newark, N. J.

Federacija SNPJ za Westmoreland County, Pa., je darovala \$50 in enako vsoto tudi krožek št. 10 SNPJ, Salem, Ohio. Društvo št. 476 iz Salema je darovala iz blagajne \$25.00. Društvo št. 237 SNPJ, Conneaut, Ohio, je zbralo za religiozno akcijo SANSa \$49, prireditvev društva

UNRRA Rebuilding Youth of Europe

A UNRRA doctor took these two pictures of the same baby. Last July this nine-month-old little skeleton, just liberated from a Nazi concentration camp, was turned over to the UNRRA. By the end of October, after months of excellent care in Sweden, he was a normal healthy baby demonstrating the success of building up Nazi starved children.

št. 50 SNPJ, Clinton, Indiana, pa je prinesla čistega \$98.05. Društvo št. 398 SNPJ, Brownsville, Pa., je darovalo iz društvene blagajne \$25, na društveni veselici pa so darovali posamezniki \$26, torej skupaj prejeto \$51.00. Društvo št. 240 SNPJ, Bentleyville, Pa., se je spomnilo stare domovine z zneskom \$20, pri št. 356, Benld, Ill., pa je bilo nabrano \$38.00. Društvo št. 91 SNPJ, Johnstown, Pa., je darovalo \$5, št. 266 SNPJ, Muskegon Heights, Mich., \$6, št. 388 SNPJ, Pursglove, W. Va., pa \$14. Hvalevredno bi bilo, da bi se na isti način pokazala še druga podpora društva bodisi pri SNPJ ali drugih podpornih organizacijah.

Posamezniki, ki so poslali svoje prispevke naravnost v naš urad, so bili iz Chicaga sledeči: Minka Aleš \$25.00, po \$10 John Borše in Betty J. Sears (Sajovic); po \$5 Louis Beniger in Leo in Alma Gratchner, z Berwynna, Ill., Jacob Zupan, iz Hudsona, Wyo., John Pinter ter Jack Tesovnik iz Roundupa, Mont. John Dekleva in Math Kanelj, Somerset, Colo., sta prispevala po \$10 vsak. Prispevki od drugih posameznikov so znašali \$4.25.

Omenjeno naj bo še enkrat, da smo od postojanke št. 4 JPO-SS, Sheboygan, Wis., prejeli znesek \$1000 za takojšnjo pomoč Jugoslaviji. O tem smo sicer že poročali v novembru, toda so nekateri zainteresiranci poročilo prezrli.

Vsem zgoraj omenjenim, kakor tudi posameznikom in organizacijam, ki so pomagali zbrati omenjene vsote, se na tem mestu prisrčno zahvaljujemo. Dasiravno je to poročilo dokaz aktivnosti ameriških Slovencev za pomožno akcijo, vendar nabrane vsote niti malo ne zadostujejo veliki potrebi nesrečnih ljudi v stari domovini. Medtem ko nekateri neprestano žrtvujejo in prispevajo v ta fond ob vsaki priliki, je med nami še premnogo takih, ki kažejo le umetno sočustvo in govorijo o veliki potrebi, osebno pa ne storijo ničesar. Taka moralna podpora ne bo nasitila niti enega lačnega želodca niti ne oblekla enega golega telesa.

Očividci, ki prihajajo iz Jugoslavije, pač ne širijo kake politične propagande, ko omenjajo, da je stanje naroda v domovini skrajno obupno, da so ljudje lačni in goli, da v gotovih krajih v daljavi 150 milj ni niti enega sela ali poslopja, da se člani družine skrivajo pred tuji, ker nimajo niti kunje, da bi se z njo pokrili svojo nagoto.

Sedaj deli največ pomoči UNRRA, koje relief jugoslovanskemu ljudstvu do konca tega meseca bo predstavljala ogromno vsoto PET STO MILIJONOV DOLARJEV vrednosti. V primeru s tem so naši prispevki kot kapljica vode v morju. Vendar

pa od ameriških jugoslovancev prejeto blago navdaja narod z zavestjo, da jih rojaki v tujini niso pozabili, in jih bodri in vzpodbuja, da še z večjo vneto gradijo in obnavljajo svojo porušeno domovino in si postavljajo nov dom za svoje srenejšo bodočnost.

Poglejmo si globoko v oči, raziščimo si svojo dušo in srce, potem se pa vprašajmo: ALI SEM JAZ STORIL SVOJO DOLŽNOST?

Naš politični fond

Slovenski ameriški narodni svet je bil ustanovljen v prvi vrsti, da vodi politično akcijo v prid Slovenije in Jugoslavije med ameriški Slovenci; religiozno delo je njegova sekundarna naloga. Nekateri med nami se zanimajo le za prvo, drugi le za drugo. Vendar brez političnega delovanja bi ne bilo, oziroma bi bilo zelo malo religioznega. Ogromni del religioznega dela vršijo naše postojanke in politično nam naklonjene organizacije, društva in posamezniki, ki prispevajo tudi v politični fond. Iz tega fonda se krijejo vsi naši stroški v zvezi z religiozno akcijo, tako da gredo vsi religiozni prispevki prijeti v SANSov urad 100% za pomožno akcijo. V raznih naselbinah se vršijo shodi, predvajajo se filmi, prirejujejo se veselice in predstave. V mnogih slučajih pa odgovorni odborniki pozabijo, da je mnogo stroškov plačanih iz našega političnega fonda, in odločijo, da gre ves preostanek od prireditve za pomožno akcijo. SANS pa mora plačati stroške filmov, stroške govornikov, voditi kampanjo itd., vse na račun političnega fonda.

Pravilno bi bilo, da se v takih slučajih že naprej odloči gotova vsota tudi za politični fond. Denar, na primer, ki je darovan ali nakolektan za pomožno akcijo, naj bo porabljen izključno v ta namen — za relief; od računane vstopnine in drugega čistega dobička pa naj gre gotova vsota za stroške SANSovega delovanja, v politični fond. Le na ta način bo mogoče držati ravnovesje med obema akcijama in ju nadalje vršiti.

Naše prihodnje prireditve

Predvajanje filma "Osvoboditev Belgrada" pod pokroviteljstvom SANSa se vrši v januarju in februarju v naslednjih naselbinah:

Nedelja 6. januarja EXPORT, Pa. Društvo št. 317 SNPJ.

Sobota 19. januarja ST. LOUIS, Mo. Podružnica št. 23 SANS.

Nedelja 27. januarja PITTSBURGH, Pa. Federacija SNPJ in SANSove podružnice v zapadni Pennsylvaniji.

Nedelja 3. februarja BROOKLYN, N. Y. Skupne SANSove podružnice.

Nedelja 24. februarja SPRINGFIELD, Ill. Podružnica št. 15 SANS.

Naselbine, ki bi želele videti omenjeni film, se naj obrnejo na naš urad za nadaljne informacije.

Ob zaključku leta

Tajništvo SANSa se prisrčno zahvaljuje številnim prijateljem in znancem za lepa božična voščila in pozdrave. Ni nam bilo mogoče na vsa posamezna odgovoriti in se zahvaliti. Bodite si vsi svesti, da hvaležno cenimo izraze vaše iskrenosti in zaupanja. Obenem želimo VESELE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO vsem prijateljem, odbornikom in podprateljem SANSa, kakor tudi vsem onim, ki so potomo naše organizacije pomagali moralno in materialno svobodnemu slovenskemu narodu v njegovi veličastni borbi za svobodo in srenejšo bodočnost!

Stojimo na pragu novega leta in pred nami se odpirajo vrata k novemu delu. Prepričani smo, da bo leto 1946 eno najvažnejših za slovenski narod, torej tudi najvažnejše za članstvo našega SANSa. Sklenjen bo mir med bivšimi sovražnimi deželami, sklenjene bodo pogodbe in določeni pogoji za bodoče sožitje narodov sveta, postavljene bodo meje, ki bodo delale okvir nam priljubljene rojstne domovine.

V novem letu bo odločeno, bo li ves slovenski narod prebival skupno pod eno streho, skupaj v svoji federalni državi, ali bo še vedno ločen in raztresen in razcepljen pod tuje države, kamor so ga vedno potiskali močniki tuji. Mi mu želimo popolno rešitev iz suženjstva, popolno zdr-

Legion Commander

John Stelle, ex-governor of Illinois, who will serve as commander of the American Legion during 1946. With hundreds of thousands of veterans of World War II joining with veterans of World War I in the Legion, it becomes the largest organization in U. S.

Veselo novo leto s srčno željo, da bi na zemlji zavladal mir in ljubezen napram vseh ljudi

želi

Waterloo Furniture Co.

15428 WATERLOO ROAD—IV 1717 nasproti Slov. del. doma
Odprto v ponedeljek, četrtek in soboto od 9. do 9. zvečer
Vsak torek in petek od 9. do 6. zve. Zaprt vs dan ob sredah
TUDI NAŠA TRGOVINA NA ZAPADNI STRANI

Pearl Furniture Co.

4271 PEARL ROAD—FL 6722

LAHKA ODPLAČILA—Ne računamo obresti ali stroške financiranja ako kupite na odplačila.

žitev v eno skupno državo. V letu 1946 si naj sežejo v bratske roke Trst in Gorica in Korotan in zeleni Stajer z ostalimi deli prelepe Slovenije in si za večno zapojejo svojo narodno pobratimijo.

Mirko G. Kuhel, tajnik.

Društveni koledar

1945

30. decembra, nedelja. — Odbor za ameriške vojake — ples v S. D. D.

31. decembra, ponedeljek — Silvestrov ples zbora "Jadran" v S. D. D.

1946

JANUAR

13. januarja, nedelja. — Plesna veselica krožka št. 3 Progressivnih Slovencev v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue.

13. januarja, sobota. — Zenski klub — Ples v dvorani Slo-

venskega delavskega doma na Waterloo Rd.

20. januarja. — Pevski zbor "Slovan" praznuje desetletnico s koncertom v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

FERUAR

3. februarja, nedelja. — Zenski klub priredi ples v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

10. februarja, nedelja. — Blejsko jezero SDZ — ples v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

17. februarja, nedelja. — Progressivne Slovenke krožek 1 prireditve v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

24. februarja, nedelja. — Pevski zbor "Jadran" priredi koncert v dvorani Slovenskega delavskega doma na Waterloo Rd.

KUPUJTE VOJNE BONDE

24-URNA POSLUGA NA RADIO APARATIH VSEH IZDELKOV. VSE DELO JAMČENO

MALZ ELECTRIC

6902 ST. CLAIR AVE.

SKEBE & ULLE

PLUMBING AND HEATING CO.

15601 WATERLOO ROAD KENMORE 7248

Nanovo položimo vodne cevi in stišimo odvodne kanale. Dajte vaše naprave za gretje na paro in vročo vodo sedaj pregledati! — Mi prodajamo plumberski in grelni material ter istega tudi instaliramo.

Nočni klici: MIKE SKEBE—KE 4614 — AL ULLE—IV 1788

MR. & MRS. JOE OSTROŠKA

6406 SUPERIOR AVENUE

Gostilna

Vabita vse prijatelje in znance na

DOMAČO ZABAVO na STAREGA LETA VEČER

da bomo veselo dočakali novo leto

Postregli bomo z dobro večerjo — domačimi klobasami in kislim zeljem in igrala bo godba za zabavo.

Obenem želimo vsem veselo in srečno novo leto 1946!

Gostilničarjem, trgovcem, društvom in posameznikom — naznanjamo,

DA VAM SEDAJ LAHKO POSTREŽEMO Z RAZNO-VRSTNIM PIVOM

GROSSVATER

(SPRING WATER)

ALE -- HALF & HALF

Se priporočamo

Double Eagle Bottling Co.

John Potokar in sinovi, lastniki

6517 St. Clair Ave. HEnderson 4629

IZVIRNA PISMA IZ STARE DOMOVINE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Naši čitatelji brez dvoma z zanimanjem berejo pisma iz starega kraja, ki jih priobčujemo v "Enakopravnosti" že nekaj tednov. Posebnosti teh pisem, ki opisujejo grozote, katere so naši ljudje pretrpeli tekom vojne, je njihova izvirnost in pa njihov preprosti in domači slog. Ta pisma, ki so dospela v Ameriko od sorodnikov in domačinov, podajajo resnično stanje razmer tekom strašnih let okupacije, obenem pa nam nudijo vpogled v novo življenje, ki se poraja v naši stari domovini pod vodstvom osvobodilnega gibanja.

Čitatelje, ki prejmejo kakšno pismo od svojcev iz starega kraja, prosimo da ta pisma prinese ali pošljejo v naš urad, in jih bomo priobčili v listu "Enakopravnosti."

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

Spet peklenski napad. Strašno je bilo! Dovolj je trpel! Ne več! Ne več! O bog! Človek umri! Umri! Umri!

"Za božjo voljo!" je divje zakričala. "Kaj ti je?"

Tresla ga je, medtem ko se je davil; upala je, da bo stresla iz njega življenje.

"Vedeti hočem, kaj je s teboj, mož! Čemu ni temu konca?"

Cutila je, da se je loteva velika slabost in pohitela je v svojo sobo.

Ko se je vrnila, je ležal spet tiho. Njegovi pogledi so bili strogo uprti v njo. V obraz je bil upadel, motna kožica je prekrivala njegove oči, prste je imel skrčene in suhe, kakor so krepplji mrtvega ptica. Oprije; la se je njegove postelje. Poskusil je, da bi se je dotaknil, toda ni se mu posrečilo.

"Terezika," je rekel, in spričo grobnega zvoka v njegovem glasu se je zdrznila, "za primer — da bom — umrl — boš našla — vse — urejeno."

Pri teh besedah se je nekaj v njej sprostito in zajokala je. Toda v sobi je plaval duh "umazane kaznjence", zdelo se je, da obletava svojo hčer. "Pazi! Pazi!" je šepetal. "Sicer te bodo ujeli kakor mene!" In Tereza je vestala, odšla v kopalnico, da bi se umila. Nato je še naprej pomagala svojemu umirajočemu možu.

Siv dan se je porajal. Življenjska moč Antona Jakoba je pojemala. Negibno je ležal, razpadla gmeta izmučenega mesa, obseščena z režečim smehljajem smrti, notranjost telesa razžrta, udje krčevito zvila, duh omamljen, toda še vedno pri zavesti. Tik pred šestimi uro je stopil v sobo Gottfried Sixtus. V obraz je bil blede, toda miren. Najprej je pogledal Terezo. Sedela je zvita na stolu, s hrbtom proti postelji. Nato je pogledal očeta. Stopil je k postelji, prijel očeta za zapestje in potipal žilo, ki je bila zelo slabo in neredno. Jakob Anton je odprl oči.

"Fant," je poskušal spregovoriti in svetlikanje je za hip prodrlo kalne veke.

"Tereza," je rekel Gottfried, "šel bom po doktorja v Arnisboden."

Ni mu odgovorila. Ni se zganila. Ponovil je svoje besede.

Grgajoč šum je prišel iz postelje njegovega očeta.

"Prišel bom doktorja Hauserja," je ponovil Gottfried. — "Mora priti! Kljuboval bom vsemu."

Tereza je okrenila glavo, videl je njen upadel obraz in dvojne vnetih, brezdanjih oči, ki so strmele nekam v praznino. Ničesar ni dejala. Gottfried je zdrvel iz sobe.

Mrzel jutranji zrak je zadel njegov obraz. Trudil se je, da bi pokadil cigareto. Toda njegove ustnice so bile ranjene. Vrgel je cigareto proč. Tenka, siva megla je ovijala gorske rebre.

Poiskal je Rothlisbergerja. Vse je nameraval povedati Rothlisbergerju. Da, kljuboval bo vsemu!

Kakor hitro pa je zaslišal Rothlisbergerjev običajni "Dobro jutro, gospod Gottfried!" in je opazil njegov začuden pogled, je vedel, da ne bo spravil iz sebe niti besedice, da, da ne bo nikdar izdal nobenemu človeku niti najmanjšega.

"Oče," je dejal, "je že polovico noči bolan."

Rothlisberger je pogledal vznemirjeno, toda v njegovem pogledu je bil obenem izraz, kakor da ve.

"Nemara," je dejal Gottfried. "Ti ali kdorkoli mora takoj teči in telefonirati doktorju Hauserju. Nemudoma naj pride."

"Ali je tako hudo?"

"Bojim se, da je zelo hudo. Mačeha in jaz sva vso noč prebela."

"Sam bom šel."

Rothlisberger se je pokrnil in pohitel v Buhlerjevo trgovino, da bi oči tam telefoniral. Gottfrieda je treslo in poiskal si je gorkote v hlevu.

Naletel je deklet in hlapce pri delu. Povedal jim je, da je gospod ponoči težko obolel. To sporočilo je ohromelo vso delavnost. Vsi so imeli vtis, da je prišel Anton Jakob prejšnji večer pijan ali skoraj pijan domov. Še preden se je vrnil Rothlisberger, je prišla iz hiše Luiza, da bi poiskala Gottfrieda.

"Gospod," je rekla, "gospa Mullerjeva vam sporoča, da mora govoriti z vami še preden pokličete doktorja. Videti je zelo bolna."

"Poklical bom doktorja za gospoda Mullerja in ne za gospo Mullerjevo," je odvrnil kratko.

Šel je v hišo in Tereza ga je peljala v oddaljeno sobo.

"Gottfried," je dejala navidezno mirno, "reči moraš doktorju, da sem te prišla iskati okoli petih jutraj v tvojo sobo, ker je tvoj oče nenadoma zbolel. To je vse, kar veš, nič več in nič manj. Nato sem ti naročila, da pokličeš doktorja. Ali si razumel?"

Strmel je v njo. "Vsemu bom kljuboval!" je dejal.

"Stori kaj hočeš!" Skomizgnila je z rameni. "Nič se ne hujdujem nate, da si me pustil do cela na cedilu, toda imela sem te za bolj pogumnega."

Bolestno ga je pogledala in odšla v sobo umirajočega.

Rothlisberger se je vrnil s svoje poti in javil, da je doktor Hauser pravkar na poti k bolniku, bo pa prišel z vlakom ob desetih, razen, če ne bo prišel kdo prej ponj.

"Jaz bom šel ponj!" je rekel Gottfried.

Nekaj minut kasneje se je peljal Gottfried po deželni cesti v širokokolesnem vozičku, ki so ga navadno uporabljali za prevažanje mlečnih vrčev, na postajo. Sprejajal je bil sedež za dve osebi in zadnji del je bil zelo lahek. Z bičem je priganjal debelega sivca v skok. Tako je divjal skozi Gam in neprestano je udrihal po konju. Hitro gibanje ga je nekoliko olajšalo. "Kaj bo dejal doktor?" je premišljeval. "Doktor Hauser je nemara bedak, toda zdravniško naobražen je. Ali bo verjel, da je bolezen Antona Jakoba naravna?"

In jaz ji nisem prepričan! Nisem ji prepričan! Jaz sem kriv! Jaz sem ga umoril!" Počil je z bičem, sivec se je spustil v divji skokot. Zamahnil je in mu zapletel ostri konec vrvice okoli ušes. Sivec je mogočno poskočil, da je poskakoval zadnji konec voza s strani na stran.

Napeti je moral vse sile, da bi čimprej dobil doktorja Hauserja. Da! Rešiti je moral staremu možu življenje. "Hitro! Pekel se je sprostil! Takšna noč! Ali boš hitreje tekla, debela, stara mrha!" Imel je vražje občutke.

"Zdaj bo šlo navzdol. Ničesar ne vlečeš. Teci, kolikor te noge neso! Natančno poznaš to cesto!" Mimo so letale črne, surove ograje, Gottfried je sedel z nagubanim čelom. Neprestano je pokal njegov bič! Na nenadoma ostrm cestnem ovinku se je zadnji del voza zaokrenil in zadel ob ograjo. Sivec se je splasil, voz je zletel na levo. Odletole je kolo. Gottfried je poskusil ukrotiti žival. Toda dirjala je

dalje kakor brez uma. Vrglo ga je z voza, treščil je na tla, zakričal je in se strljal v občestni jarek. Sivec je prhnil z razbitim vozom odto.

Gospod Zuberli iz Lindbacha, ki se je nekoliko kasneje mirno pripeljal v svojem vozu po isti cesti, je našel Gottfrieda v občestnem jarku.

"Gospod Muller," je dejal, medtem ko je stopal s sedala, "kaj se vam je zgodilo? Mislim, da je vaš konj zbesnel, ko je tako divjal mimo mene."

"Bil sem namenjen po doktorja Hauserja," je rekel gospodu Zuberliju. "Oče leži doma bolan; zelo se mi je mudilo."

"A tako!" Gospod Zuberli se je sklonil, da bi pobral Gottfrieda. "Zdi se mi, da ste vi sami v lepem stanju! Ali si niste zlomili nobene kosti?"

"Mislim, da roko."

"Zdaj vas bom dvignil na svoj voz," je rekel gospod Zuberli. "Sam se peljem v Arnisboden. In nekatere otrok, ki so trdno držali debelega sivca. Ziva je bila strahovito izmučena in popolnoma pokrita s peno. Njeni zadnji nogi sta krvaveli, voz je bil razbit. Medtem ko se je peljal gospod Zuberli mimo in je pojasnil zbranim vaščanom, kaj se je pripetilo, je vrtel debeli sivec svoje oči za Gottfriedom in divje prhal.

Čez eno uro sta dospela v Arnisboden.

Mina je sedela v kuhinji in nezavedno strmela v svetlo očičeno bakreno ponev. Danes ni bilo treba kuhati zajtrka. Gospod je bolan. Vse je bilo iz sebe. Nihče ni hotel jesti. Luiza je tekla že trikrat ali štirikrat dol, da bi govorila z Rothlisbergerjem.

"Gospa Mullerjeva bi rada vedela, če se je gospod Muller že vrnil z doktorjem."

"Da! Sam se bom peljal!" Pokril se je in odšel.

"Ne, še ne, toda kmalu bo prišel."

Kakor prekletstvo je ležalo na vseh. Kakor volja usode je bilo, da bo zdaj njihov zapovednik in gospod umrl. Da, smrt je bila v zraku. Njihov gospod in zapovednik se je do smrti najedel in napil.

Ob devetih je šel Rothlisberger k Buhlerju, da bi se enkrat telefoniral. Malo kasneje se je vrnil resnega obraza in zahteval, da bi govoril z gospo Mullerjevo.

Prišla je. Njen obraz ga je preplašil. Po strani ga je pogledala.

"Doktor in gospod Gottfried prideta z vlakom," je rekel gospod Rothlisberger, medtem ko je v zadregi gledal vstran in vrtel svoj ploščati klobuk med prsti. "In sporočiti vam moram zelo resno novico, gospa Mullerjeva! Gospoda Gottfrieda je doletela med potjo nezgoda. Konj in voz sta preč. Zlomil si je roko in je dobro zdelan, je dejal doktor Hauser; toda zdaj je obvezan in pride kljub vsemu z gospodom doktorjem. Danes jutraj sem se mu ponudil, da bi šel sam po doktorja, toda gospod Gottfried se je hotel na vsak način peljati sam. Pa ti odpelje kakor norec, da bi bil hitorej tam. In tako se je vse to zgodilo."

Tereza je gledala Rothlisbergerja z žarečimi očmi. Zdel se ji je kakor poslanec z drugega sveta.

"Počakali bomo, dokler ne pride doktor," je rekla. "Upajmo, da bo rešil mojemu možu življenje."

Rothlisbergerja je nekaj tiščalo v grlu. Globoko se mu je smilila Tereza.

"Sem si mislil že sinoči, da gospodu ni popolnoma dobro. Od 'Medveda' domov grede je prav težko dihal."

"Ali boste, prosim, poslali voz na postajo po doktorja?" je vprašala Tereza.

"Da! Sam se bom peljal!" Pokril se je in odšel.

Terezine moči so pojemale. Niti par korakov ni mogla napraviti, ne da bi se oprla ob mizo ali stol. Gottfried si je zlomil roko. Ta novica je ni nič kaj preveč ganila; vse, prav vse se je zrušilo v popolno brezposelnost v primeri s tragedijo, ki jo je povzročila. Vrnila se je v bolniško sobo in sunkovito odprla okna, da bi pregnala vlažen, zatohel zrak. Ni pa si upala odpreti oknic. Spricho misli, da bi morala gledati obraz Antona Jakoba v svetli dnevni svetlobi, se je zgrozila. Da, in še vedno je živel! Živel je! Pogledala je v svojemu leksikonu. Tam je bilo napisano: "Smrt nastopi navadno v štiri in dvajsetih urah po zaužitju strupa, kar pa zavisi od tega, ali je bila zaužita doza smrtna."

Morda njena doza sploh ne bo učinkovala do smrti?

Ob pol desetih je dobil Anton Jakob izmed vseh napadov najhujši napad, kolikor jih je imel dotlej. Tereza je zaprla okna in vrata, da ne bi bilo slišati ven njegovih krikov. Imela je občutek, kakor da je vse njeno telo pokrito s tenko sluzjo. Oči so jo pekle, bolela jo je glava, lasje so se ji na široko sipali preko ramen, kolena so ji klecala in usta so ji trzala.

(Dalje prihodnjic)

Barefoot Tennis Ace

Dinny Pails, Australia's favorite tennis player, shown in his favorite footwear — nothing — as he took the measure of some of United States' new top-ranking stars when they visited Australia as G.I.s and G.I. morale builders.

Cleveland Orchestra
GEORGE SZELL, dirigent
SEVERANCEčetrtak, 27. dec., 8.30
Dvorana sobota, 29. dec., 8.30
Vstopnice v Severance dvorani CE 7300

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

Hernecks Visit Chinese Opera House in Peiping

Marine S/Sgt. John T. Kaiser Jr. of East Keansburg, N. J., center, and Cpl. Max R. Roemer of Kansas City, Mo., right, shoot the breeze with a couple of Chinese opera stars in a backstage "bull session" at the Peiping Opera house. Continuous performances were staged for the 1st marine division occupying the area by these Chinese troupers. The leathernecks say they plan to master Chinese opera and bring it back to America, with hopes that it may become generally accepted.

Mali oglasi

NAZANJAMO

da imamo sedaj velike zaboje za čevlje in obleko, ki jo nameravate poslati v staro domovino. Ako hočete pomagati svojim sorodnikom v stari domovini za božič, obiščite

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave.
HE 6152

Kadar kupujete ali prodajate!

Posestvo, n. pr. hišo, zemljišče, trgovino ali farmo, se vedno obrnite za zanesljivo in pošteno postrežbo v vaše popolno zadovoljstvo vedno do nas.

Splošna zavarovalnica proti ognju, nezgodam, za avtomobile itd.

Gradimo tudi nove domove po vašem okusu.

Se priporočamo

Edvard Kovac, Frank Prevec
in **Nettie Prince**
KOVAC REALTY
960 E. 185 St.
KE 5030

George Tomasir

Cement Contractor
Izdelujem hodnike, dovoze (driveways), zidam kleti in položim tla v garaži
5338 St. Clair Ave. HE 9721
Imamo 39 let izkušnje v temu delu

Pridite in oglejte si
našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
1110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

KADAR RABITE zobozdravniško oskrbo

POJDIITE K ZANESLJIVEMU ZOBOZDRAVNIKU
Naš urad se nahaja na enem prostoru že 25 let. Za prvi obisk ni treba določiti časa — pridite kadarkoli — pozneje pa se bo' delo, kakršnokoli želite v zobozdravniški stroki, izvršilo ob času ko vam bo najbolj prikladen.

PRVOVRSTNO DELO PO ZMERNIH CENAH VAM NAPRAVI
DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
v poslopiju North American banke
VHOD NA STRANI E. 62 ST.

Dr. Kernovo Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader)
je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine.

Dobit se v naši tiskarni

This Crepe Dress Helps Buy Bond

Every woman needs a basic black crepe dress. She can make this one at home at a saving for a Victory Bond. The top is bloused and gathered to smooth yokes over the bustline. A simple gored skirt is slightly fuller than recent wartime models. Patterns at local stores.

U. S. Treasury Department

Za delavce

Išče se

KARPENTARJE

Delo stalno
Dobra plača

Kdor se zanima, naj se oglasi na
960 E. 185 St.

DELAJTE V MODERNEMU POSLOPIJU THE TELEPHONE CO.

potrebuje

ŽENSKKE kot delavke hišnih del

Downtown poslopija
Stalno delo — Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.

Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba 901
od 8. zj. do 5. pop., dnevno

razven ob nedeljah
THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Mali oglasi

Dve piano harmoniki

ena stara, ena nova, na 120 basov; eno izmed teh prodam. Za pojasnila pokličite HE 4837.

Proda se

gugalnega konjička in druge igrače za tri leta starega otroka. Beneške zastore za porč, 2-komadni wicker set za porč, steklenice za konzerviranje sadja, krasnega karnarčka in kletko, Lionel električni vlak, Schick električni britve. Oglejte si te predmete na 225 E. 156 St. Suite 1

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Zakrajsek Funeral

Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitro postreženo. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka
1146 E. 61 St.
HE 2730

KUPUJTE VOJNE BONDE